

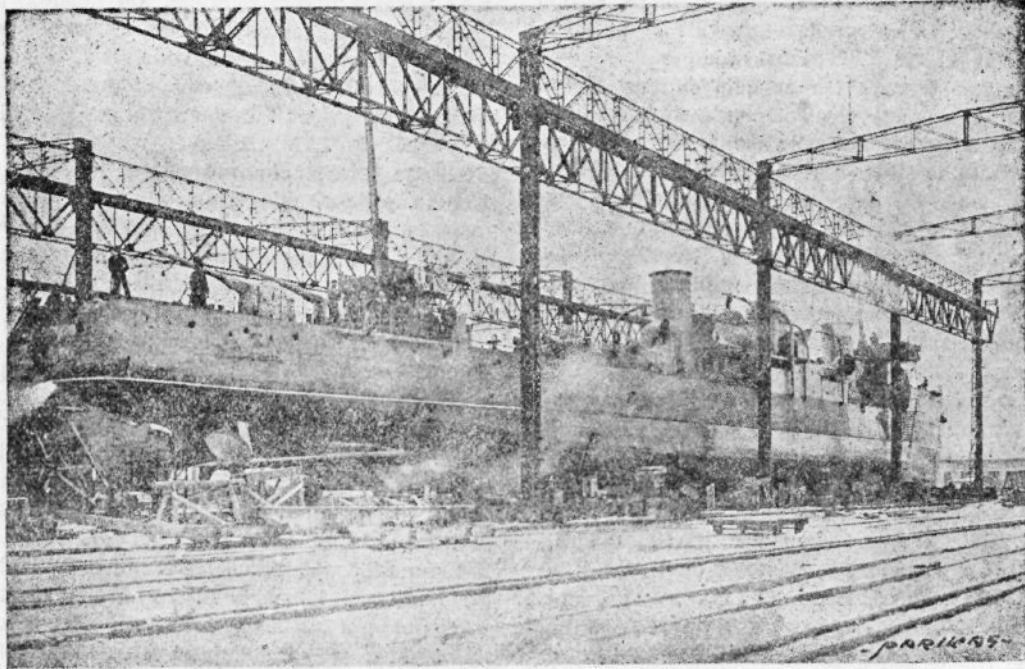

Meie Mats

Nr. 6. (188)

Laupäeval, 15. märtil 1919.

Nr. 6. (188)

„Wambola“ (endine „Spartak“) wettelaskmine.

Kes tahab jookswa- ja närwihaigusest terweks saada?

Tarwitage wannitamiseks kuuse- ja wääwliekstraktidest valmistatud

! Pinofluol-tablettisi. !

Wärske saadetus wäljamaalt. Üks toos kuue wanni jaoks. Igal toosil tarwitam. õpetus juures.

Karl Sosaare robukaupluses,
Jaani ja Karja uulitsa nurgal, Tallinnas.

*** * Tädike Rosmarin. *

Heinrich Zschokke jutt. Tõlkinud M. K.

(Järg 4.)

„Arge nutke, paruniproua!“ ütles viimaks herra von Malzen. „Ainult mina pean nutma. Mina olen mees. Pisarad on mulle lapsest saadik wõõrad. Täna, teie ees, ei tunne ma neist häbi. Ma wannutan teid, kullake, ärge nutke. Iga pisar on uus süü minule, iga nuuksumine purustab mu südame. Lubage, et ma oma häda ja wiletsust mitte liig terawalt ei tunneks. Ma olen kurjategija. Ma ei tohigi teie poolt tähelepanemist loota, sest et ma ise ennast põlgan. Ma ei julgegi teilt andeks paluda. Teie wõiksite ehk niisuur ingel olla, kuid kas ma siis ise wõiksin enesele kunagi andeks anda? Kas ma seda wiletsust saaksin olemataks teha, mis ma teie nooruse üle olen laotanud? Need kibedad pisarad, mis teie minu pärast walasite, kas saan mina neid heaks teha? Ainult ühte — ainult ühte ärge keelake mulle mitte, oma suures headuses ei keelaks teie seda sandilegi tee ääres, ma wannutan — laske mind loota teie kaastundmuse peale.“

Suusike waikis. Ta kuulis waewalt paruni sõnu.

Siis langes parun põlwili ta ette ja hüüdis: „Jumaldatud naine! — ah, ma ei tohi ütelda: minu naine. Ma ei ütle ka, ma ei taha seda ütelda. Arge tõugake mind täitsa eemale. Lubage, et ma wahetewahel sellele ümbrusele — selle armastuse ja süütuse asupaigale —, et ma, õnnetu isa, wahetewahel oma Pompejust — — Oo Jumal! Aga —“

Hääl murdus tal. Ta wõttis viimaste sõnade aegu lapse käte wahela ja kattis ta suudlustega.

„Paruni-herra,“ wastas Suusike weidi rahulikult, „Teie nõuate, et ma ei peaks teid mitte keelama seda last waatamas käia, kui ta teile nii armas on. Kuid luba oleneb minu tädikesest, kes selle maja ja mõisa omanik on. Mina austan ja armastan teda kui oma teist ema. Wõtke waewaks siis oma palwega tema poole pöörata. Mina ei tea midagi lubada.“

„Ja kui minu palwe täitmist leiaks — — Teie kinnitaksite seda oma poolt?“

„Mina kuulan oma tädiki käsku!“

Parun haaras ta käe, suudles seda metsiku ägedusega, siis oma poega, wõttis mütsi ja lahkus, tänu selle tunni eest pomisedes.

Ta tahtis kohe oma palwega tädikese juure minna. Trepist alla minekul kerkis paruni waimusilma ette emand Rosmarini tõsine nägu, mis äraütlewat wastust kartma lõi.

„Parem juba kirjalikult!“ mõtles ta, sest et ta meeleolu kõnelemiseks küllalt hea ei olnud. Nii jõudis ta tädikese ukseni. Weel kord kahtles ta, kas sisse minna wõi mitte. Enne kui ta wastuse leidis, oli ta juba hobuse seljas ja kihutas nelja minema.

Teine protsess. Kirjawahetus.

Punaseks nutetud silmadega tuli Suusike tädikese juure. Noor paruniproua pidi nüüd karwapealt kõik

üles tunnistama. Wälke Pompejus keksis isa uurliga rõõmsalt ümber. Tädike raputas kõige peale ainult pead.

„Et teda lapse waade liigutas,“ kõneles viimaks tädike, „seda usun ma küll, hea Suusike. Ta peaks ju puust ja kiwist olema, kui ta seda inglit nähes mitte kui tõlner ewangeeliumis wastu rindu ei lööks ja ütleks: Jumal, ole mulle waesele patusele armuline. Et ta lapsele kuld-uuri andis — noh, see on wäga loomulik. Et ta sinu ees põlwili oli, ei tee weel kindlaks, et ta oma häbitegu tõesti kahjatseb. Sest, armas Suusike, niisugustele meestele tuleb põlwitamine niisama wastu tahtmist, kui naistele nutt. Olepea oleksin tahtnud, et sa temaga uhkemat oleksid ümber käinud. Tema ei teeni seda ära, et sinu pisarate tunnistaja olla. Sa oleksid pidanud ta wastu rüütlikult kõrge ja wali olema. Su majesteetlik olek oleks ta puristanud. Ma oleksin ise tahtnud sinu asemel olla. Sa oleks pidanud mind nägema! — Pealegi jääb ta selleks, mis tema õnnis isagi oli: uhke kehkenpüks, ilma elukommeteta. Wiisakuse pärast ki oleks ta küll, enne kui majast lahkub, perenaist jumalaga pidanud jätma; nõuan ainult kõige lihtsama wiisakuse täitmist. Seda ei tulnud aga paruni-herrale sugugi mitte pähe. Laps, ma istusin juba siin sohwa peal, et teda wastu wõtta ja siis teda jumalaga jätta. Sellest ei tulnud aga midagi välja. Ma märkan küll, kuhu ta tüürib. Ta nägi, sa oled liig hea, liig pehme. Wõin kihla wedada, ta teeb kõik selleks, et ilmale ütelda: teie näete nüüd, inimesed, et mul õigus oli. Tema oli, kes mu eksiteele wiis; ta jookseb ka nüüd mulle järele. Oh Suusike, sa ei tunne mehi, sa ei tunne nende salalikkust! Sellepärast tahab ta sind sagedamini waatamas käia. Aga mispärast ei tulnud ta ja ei palunud mu käest luba? Siin ma istusin ja ootasin teda. Ma saan ta'st juba aru. Tema kuri südame-tunnistus põles. Ta kartis minu terawat pilku, mis juba mitmest tema plaanist läbi on näinud. Lubast aga ei tule, paruni-herra, nüüd ega igawesti midagi välja.“

Suusike tahtis küll mõnda tädikese märkust pehmemdada; ta oleks õiguse asemel mõnigi kord halastust näidanud, kuid kõik oli asjata. Tädike Rosmarin, muidu kõige parem inimene ilmas, oli paruni wastu kare ja külm. Parun haawas teda juba jälle. Tädike ei wõinud seda talle andeks anda, et ta teda, wastuwõtmiseks walmis, ootas. Ootamine oli aga asjata — parun läks jumalaga jätmata minema ja tädike ei saanud tema ees täies toreduses hilgada.

Järgmisel päewal tuli Malzenist saadik ratsutades ja tõi parunilt kirja ülemmaksunõuniku emandale. Kiri algas järgmiselt:

„Eila, Alam-Sõidust lahkudes, wõtsid tundmused wõimust mu mõistuse üle. Sellepärast ei saanud ma kohe, nii kui kawatsesin, austatud emand, teie jutule tulla. Nüüd pean seda kirjalikult tegema, mida ma eila teilt suusõnal tahtsin paluda, nimelt — luba aegajalt Alam-Sõitu tulla ja oma armastatud poega suruda isa südame wastu, mis seda õnne küll ära ei teeni.“

„Mis?“ mõtles tädike: „ja tal ei tule meelegi selle eest wabandust paluda, et ta minu juurest jumalaga jätmata lahkus.“

Sellega oli asi otsustatud.

„Kõrgesti austatud paruni-herra,“ nii kõlas wastus, mis perekonna koosolek teisel päewal kokku seadis: „Teie teate, kui palju häbi meie maja on pidanud wälja kannatama. Teie teate, missügused meie perekonnas wiimased aastad olid. Teie peaksite ise nägema, et liig palju nõuate. Kuidas wõime meie inimest, kes nii palju õnnetust majasse saatnud, ilma piinlikkude tundmusteta wastu wõtta? Pealegi wõite oma poja pärast rahul olla. Teie nimetasite teda Itaaliast saadetud kirjades sohilapseks. Lasksite ka kohtus teda nii laimata, ja nüüd korruga armastate teda piirita. See on küll imelik! Selle peale waatamata teatan ma teile, et ta oma seisusekohase hariduse saab.“

Wastus saadeti ära. Suusike soowis kirja sisus küll mõndagi parandust, kuid ometi austas ja armastas ta tädikest sedawõrd, et talle ei tihanud wastu rääkida. Tädike oli ikka hea ja järeleandlik, kuid Suusike nägi ära, et paruni eest seistes ta tädikese wihasemaks ja terawamaks tegi. Kõige targem nõu oli siis walkida.

Waheajal oli lahutuseprotsess käsile wõetud. Kohtu ees nihkus asi, nii kui harilikult ikka, wäga pikkamisi edasi. Tädike lootis asja nelja nädalaga lõpetada, protsess käis aga oma soodu ja lõppes alles nelja aasta pärast.

Wäga ootamata ilmus adwokaat Nappjalalt järgmine teade:

„Meie wastased wõtawad kõik abinõud tarwitu-sele, et meie wõitu takistada. Mul on au teatada, austatud ülemmaksunõuniku emand, et parun von Malzeni asjaajaja oma kaitsealuse nimel lahutuse wastu protesteerib, olgugi, et esimene kohtuotsus küllalt selge oli. Need wõtted ei aita neile palju ja ma palun teid sellepärast end mitte äritada. Ma näen selles uues protestis ainult katset, teid uuesti wihasstada.“

Kiri loeti perekonna juuresolekul läbi. Tädike kortsutas kulmu; isand Säblein pidas ilusa ja plka kõne paruni üle; õpetaja-herra raputas pead ja lõi ühe kärkse surnuks; Suusike läks tulipunaseks ja keeras seinakella poole, et waadata, mis kell juba wõiks olla.

„Häbematus!“ hüüdis tädike ja wiskas kirja minema: „Uus tigidus! Kuid paruni-herra eksib. Esimene protsess tegi ta rahakasti tühjaks, teine teeb ta maja paljaks!“

Tont.

Kellelegi ei patstnud asi imelikum, kui just noorele paruniprouale. Ta läks oma tupp. Suurest peeglist mööda minnes — harilikult piilus ta ühe silmaga sennapoole — lõi Suusike silmad maha. Ta tegi akna lahti, et wärsket õhku hingata wõi ilusat ümbrust waadelda. Kõige ilusam wäljawaade oli aga Malzeni poole. Suusike ei saanud Malzeni poole waadata, ilma et herra von Malzeni peale oleks mõtelnud. Kahel wiimasel päewal mõtles ta nii kui nii liig tihti herra von Malzeni peale.

„Ta ei taha siis minust mitte lahkuda!“ mõtles Suusike ja najatas aknale, ilma et wärsket õhku ja ilusat ümbrust tähelegi oleks pannud: „Ta arwab

ennast tõesti minu meheks.“ Häbipuna kattis ta palgeid, kui sõnad „minu meheks“ ta mõtetest läbi läksid. See ütlus ei olnud talle enne kunagi meele tulnud, sest et enese arwas parunist lahutatud olewat. Need kaks sõna olid Suusikesele korruga nii armsad, et ta nende pärast isegi tädikese ja Nappjala ära unustas.

„Seda ei tohiks, ei wõiks ma andeks anda, et ta mind enne unustas, kui tundma õppis!“ harutas Suusike edasi: „Aga see on ometi õige; mis sündinud, on sündinud, ja kõik on jälle heaks tehtud, olgugi wastu paruni tahtmist. See oli wastu tahtmist, kuni ta mind ei tunnud. Nüüd ei lahuta ta ennast minust. Armas taewas, mis sest küll wälja tuleb? Ma ei wõi tema naine olla, olgugi et seda praegu olen. Asi on wäga keeruline. Kui ta ka tõesti protsessi wõidaks, oleksin ma uudishimuline, mis sellest kõik wälja tuleb. Waene Malzen! Tal on minust tõesti hinge-põhjani kahju. Kuri ta loomus wististi küll ei ole. Mina ei saa aga aidata. Niikaua kui protsess kestab, pean ma teda ikka oma meheks pidama.“

Sõnake „mees“ meeldis nii wäga, et ta teda sagedamini kordas, kui just waja oli. Wiimaks tuli ta enesele tõepoolest kui noor naine ette. Ta pani oma „mehe“ kulduuri sõrmuse juure, mille ta oma „mehelt“ oli saanud; kui ta magama läks, wõttis kõik sõrmused käest, pistis aga „mehe“ sõrmuse üksi sõrme ja jättis ta sinna hommikuni. Ohtupalwesse lisas ta ka oma „mehe“ juure, sest Kristus õpetab ka waenlaste eest paluma, liiatigi kui see waenlane oma „mees“ on.

Lahutuseprotsessi ei waadeldud ta kunagi kui oma, waid kui tädikese toimetust. Wiimaks tuli tal ikka ette, kui oleks tädike ennast parunist tahtnud lahutada.

Suusike hakkas ikka rohkem üksildust armastama, sest siis ei kuulnud ta midagi protsessist, waid wõis wäikse Pompejusega mängida ja mõtetes segamata oma „mehe“ juures wiibida.

Suusikese akende all oli wana suur park, kus kased ja saared kaswasid. Kõik puud olid üle saja aasta wanad. Ohtuti aknal parki wahtides nägi ta ühte kogu, kes puude wahel kõndis ja wiimaks kadus. Widewikus ei tunnud ta kogu küll ära, kuid süda peksis siiski kõwemini, kui ta iga õhtu ühel ja selsamal tunnil ikka sedasama kaju silmas. See wõis küll tont olla, aga ka „mehe“ saadik, kes temale kirja peab andma, aga majasse ei julge tulla.

Selgumine.

Suusike oli küll natuke kartlik, kuid ka weidi uudishimuline. Tonti ta ei kartnud, sest et arwatawad tondid lõppude lõpuks ikka harilikkudeks inimesteks muutuvad. Ta otsustas siis asja kohta selgusele jõuda. Niipea kui Pompejus magama heitis, läks Suusike ise puiestikku.

Wäewalt oli ta paarkümmend sammu parki astunud, kui ka tont ilmus. Suusike ehmatas wäga ära. Tont aga wõttis aupaklikult mütsi peast ja ütles enese õnneliku olewat, et Suusike üksi on.

Suusike ei olnud tondi säherduste wiisakuste peale sugugi ette walmistatud. Ta wärises kõigest kehast ja soowis eemal, kaugel olla, kõige wähemalt tädikese juures sohwa peal. See oli aga liig hilja.

„Olemmaksunõuniku emand keelas mind enda majasse tulemast. Saan siigawasti haawatud emanda waljusest aru. Olen selle ära teeninud. Aga ärge pahandage, kui ma teie läheduses hingam — see on ainukene asi, mis mulle weel head teeb. Ma loodan ikka kas teid, paruniproua, ehk oma armast last kaugeltki näha. Arge riisuge mult sedagi wäikest lahutust. Annan oma sõna selle eest, et ma wastu teie tahtmist teiega kunagi enam kõnelema ei hakka. Kui te teaksite, kuidas ma kannatan, siis annaksite teie mulle wististi andeks.“

„Paruni-herra,“ kogeles Suusike, „minu tädi selge seletuse järele...“

„Niil peab ka olema. Kuulan. Walkin. Ma kannatan edasi. Aga ainult üks silmapilk weel. Ma pean oma ülespidamise uue protsessi jooksul teile ära seletama. Paruniproua, teie nõuate lahutust; teie wõite mind põlata — kuid ma ei saa sellega nõus olla. Jumala nimel — ma ei wõi seda. Ükski ilma wägi ei jõua mind mu lapsest, kes mulle Jumalast on saadetud, lahutada.“

„Paruni-herra, te näete minu jõuetust. Sääraste seletusi soowin ma kõige vähem teie käest kuulda. Jätke see asi adwokaatide ja kohtunikkuude hooleks. Mul ei ole teile midagi wastata.“

„Ma pidin aga seda teile ütleva, armuline proua. Ma ei tea, kuidas saatus mu üle otsustab. Jääte teie oma nõudmistes kindlaks, siis kaotan mina protsessi, kaotan ka oma elu. Mina ei ole lahutusega milgi kombel nõus. Ma sureksin tuhat korda kergemini, kui et lahutuseks selle hirmsa „ja“-sõna ütleksin. Põlake mind, ma jumaldan teid siiski. Arge ohwerdage minu jaoks siin elus ühtegi pilku, ainustki mõtet — ma jumaldan teid ikka. Ma mõtlen ometi — mu abikaasa on mulle Jumala altari ees antud, ja enese petmises olen ma õnnelik, nagu mõni nõdrameelne.“

„Palun teid tungiwalt, paruni-herra...“

„Olengi juba rahulik, sest et ma hinge pealt nüüd kõik olen ära kõnelenud. Teie teate nüüd, et ma teid armastan. Lahkun teist, kuid armastan teid siiski. Ma kuulan teie sõna, warjan ennast teie eest, kuid tahan kaugelt teie järele walwata ja teid armastada. Ah, ja kui te mulle kõik keelate, lubage isale wahetewahel oma poega näha. Ma ei julge seda kohtu teel nõuda, waid loodan seda teie inimsuse pärast.“

Niisuguses toonis kõneles parun weel kaua. Heasüdameline Suusike oli inimlik küll, et teda kuulata. Suusike lubas teda isegi wahest oma poega waatamas käia.

„Wahest!“ hüüdis parun walusa ägedusega ja üiskete silmadega; „ah, ometi wahest, isa tohib oma last wahest näha! Ka selle armu wõtan teilt tänuga wastu. — Wahest! — Kui mu poeg mind nii harwa näeb, kas ei jää ma talle wõõraks? Ah, armuline proua, weel üks palwe — mul on mõlemad taskud maiustusi ja mänguasju täis, tinasoldatid ja laewad, kuulid ja pildiraamat — need tõin ma Pompejusele. Palun teid, armuline proua, andke need kõik mu lapsele — ütlege talle, et need isa käest on.“

Parun tühjendas ägedalt ja kiirelt oma taskud

ja täitis Suusikese näputöö-korwi. Ta oleks rõõmu pärast hõisanud ja Suusike talle kõik andeks andnud, kuid mõlemad hoidsid wiisakuse näokatted ees. Nad rääkisid niisuguses toonis edasi, mis nende häältele rinnus sugugi ei wastanud.

Kõige wiimaks wõttis parun taskust oma näopildi, mis elewandiluu peale maalitud. Raamiks oli kuldribake, pärlitega ehitud. „Et mu poeg mind täitsa ei unustaks, andke talle ka see. Laske see mänguasjade hulgas olla. Ütelge talle õige tihti: See on su isa pilt, kes sind wäga armastab. Jah, kui ta mind ainult „wahest“ näeb, ei teki tal armastust mu wastu. Ma palun teid, andke see talle.“ — Juba oligi wäike näopilt teiste asjade juures näputöö-korwis.

Tund aega olid nad koos. Kumbki neist oleks aga wandunud, et kõigest minut wõib möödas olla. „Ja millal, austatud proua, millal tohin Pompejust näha?“ küsis ta lahkumisel.

„Paruni-herra, ma pean oma tädi wastu tähelepanelik ja sõnakuulelik olema. Ma wõlgnen talle seda. Igatahes teatan ma teile päewa ja tunni.“

Nii lahkusid nad teineteisest. Parun ruttas oma kannupoisi juure, kes pargi lõpul oli, kargas hobuse selga ja kihutas tuntud teed mööda oma lossi. Suusike wiis mänguasjad oma tuppa ja pani ukse hoollega kinni. Ohtusöögil oli ta waikne ja laskis ihurused oma ees külmaks minna, olgugi, et tädike ja isand Säblein teda wägisi sööma sundisid.

(Järgneb.)

Kohutaw lugu.

„Aiwai, aiwai! Armu, armu! Kingib mulle mu elu!“

„Jaaa — nüüd mõistad ja paluda! Aga mis ja siis meile oled kinkinud? Tubaka ja paberossid oled ja ära peitnud, 600 puuda meie nishujahust oma suguwendadele rekwireerinud ja nüüd peaksiime siis weel sinu wastu halastust tundma? Ei! Nüüd on ka meie kannatus lõppenud!“

Üks lugu.

(Järg 4.)

Teisel päeval ütlesin ma Schleiffsteinile, et ma täna tööle ei tule: mul valutab pea ja ma tahan weidi puhata. Ta läks üksi.

Las plika näha, et ma ta järele nii suurt igatsust ei tunnegi, nagu ta arwab, ja saagu aru, et kui ta mulle meeldida tahab, siis Schleiffsteiniga end huwitada ei tohi. Niisugune asi mulle ei meeldi. Kui Schleiffstein teda aga rohkem huvitab, siis olgu nii lahke ja walmistagu endale seda lõbu, mina ennast sinna wahetele segama ei hakka. Ma ei ole sugugi niisugune herra, kes end nii kergesti wõrku laste mähkida ja endaga naljatada lubab.

Kostale ütlesin ma, et ma täna tööle ei lähe ja küüsin muu seas, kumb meist tema arwates ilusam on, kas mina wõi Schleiffstein? Ta hakkas pikalt ja laialt seletama ja ütles lõpuks, et me mõlemad tublid poisid olla ja Rumeenia ratsawäes olla ka palju niisuguseid poisje.

Ma püüdsin waheteks ajaks uinuda, kuid asjata. Siis tõusin ma üles ja ütlesin Kostale, et kui ta mu suurt pintsliit weel kord habemeajamise juures tarwitab, siis ma talle niisuguse sauna annan, et ta oma maapealse seisukoha ja kõik usutunnistuse reeglid täiesti unustab, ja suupilli wõib ta ka mängida, siis kui ükskord koju jõuab, aga mitte siin ristiinimeste nina all, sest mul on oma elunatuke ja terwis kallis ja mul ei ole wahematki tahtmist inwaliidide nimekirja oma isikut üles lasta wõtta.

Tunnid olid kole pikad ja ma ei leidnud enesele kusagil õiget kohta.

Kui ma lõuna kudagi moodi ära olin söönud, ütlesin ma Kostale, et linna lähen ja enne ei tule kui õhtul.

Kosta waatas kaheldes mu peale ja küsis, kas peawalu nii ruttu juba möödas on?

„Mis see sinu asi on? Sul on oma pea ja sul ei ole teiste omadega midagi tegemist. Üleüldse näen ma, et sa wiimasel ajal ennast asjadega huwitama oled hakanud, mis sinu sugugi ei puutu. Mul on töö teha ja ma ei wõi iga wäikse wea peale waadata... Aga seda ütlen ma sulle weel kord, kui sa mu suurt pintsliit habemeajamise juures tarwitad, siis kultiveerin ma su habemetüügast seni, kuni ta enam idusid ei aja!“

Schleiffstein ei olnud põrmugi töötanud.

Isegi wärsked wärwe ei olnud ta paltrile pigistanud.

Minu tulek pani ta weidi imestama.

„Sa ei saa aega haige ka olla! Niisugust töömeest on isegi Sakjamaal waheteleida!“

„Ja, see on õigus küll. Kui ma midagi ette olen wõtnud, siis ei saa ma enne rahu, kui asi lõpule on wiidud. Collustega oma aega wiita, ei kuulu minu eeskawasse!“

„Wõi nii. Minu arwates on lollus haigus, mida iga inimene suuremal ehk wahemal määral põeb. Kui sa ennast sellest haigusest wabaks tunnistad, siis oled sa mõjuwa eliksiiri leidnud, mis selle pahete batsillused häwitab. Kuid just seesama asjaolu, et sa lolluse ära häwitad, on suur lollus, sest lolluse häwinemisega saavad kõik inimesed targaks — elu aga ilma lollideta on wõimata.“

„Ära tee nalja. Sa oma paradoksaalse loogikaga ei suuda mu põhjused muuta!“

„No olgu! Mis me filosoferime... Ma räägin sulle parem ühe huwitawa uudise... tahad?“

„Lase kuulda!.. Kuid et ta huwitaw oleks, kahtlen ma!“

„Oh ja pessimist!.. Tead, ma ajasin praegu plikaga pikka juttu ja wäga ajakohaste ainete üle... Ta on lõbus laps!“

Mul tuksatas rinnus.

„Tõesti huwitaw! Kust ja siis selle julguse ammutasid, et sinna läksid?“

„Ega ma seal ei käinudki... Ma istusin siin samas kohas, kus praegu, tema istus seal, ja me wõime suurepäraselt!“

„Täiesti arusaamata! Sinu jutu järele otsustades oled sa suur metafüüsik ja sul on põhjalikud teadmised telepaatias... Igatahes suur edusamm spiritismi ja mustakunsti alal!“

„Sa eksid! Siin ei ole midagi, mis kirstutaguse ilma järele lõhnaks. Asi on kõige lihtsam — waata siia!“

Ta tegi maalikasti lahti ja näitas paberist wäljalõigatud tähti.

Ma tegin imestanud näo.

„Mis see tähendab?“

„See tähendab seda, et nende tähtede abil on võimalik sõnu kokku seada ja sõnade abil wõib, nagu sa ise tead, kõik ära seletada, mis su hingese pakitseb. Saad aru?“

„Saan aru ja pean tunnistama, et see algupärane on!“

„Tõesti algupärane! Ja see on selle plika ülesleidus, millest sa järeldada wõiksid, kui sul selleks wahematki tahtmist oleks, et see plika huwitaw natuur on!“

„Hm... wäga võimalik!.. Ja mis sa siis temaga kõnelesid?.. Wabanda, et ma su intiimset asjadesse end segan, aga lugu on, õigust öelda, kaunis huwitaw!“

„So, wõi nüüd tunnistad sa ka, et lugu huwitaw on. Siin ilmas on kõik nii — ära otsusta ühegi asja üle pealiskaudse aranagemise järele, waid tungi ikka juurteni... Midagi intiimset meie jutuaamises ei olnud, kõik oli igapäewane ja süüta... Sulle saadeti ka palju terwist ja küsiti, miks sa täna ei tööta ja miks sa eila nii külm ja wihane oled olnud. Üleüldse märkasid ma, et sinu isik plikat teatud määrani huwitab... Mis ja

Othelloot mängid ja last asjata piimad... Heida kõrwale kõik need lollid kõlbuse teooriad ja tule siia akna alla ning saada plikale üks kuum õhuhumus... Ega sa nii ilmsüüta ei olegi, kui sa püüad näidata... Ma saan ikka asjast aru kah... Waata, kui ilufasti ta silmad läigivad!"

Schleiffstein wõttis mul käest kinni ja tõmbas akna juure.

Ma püüdsin end lahti rabeleda, kuid ta hakkas mu ümbert kinni ja surus wastu akent.

Plika tegi imestanud näo ja hakkas siis rõõmsalt naerma.

Ma ei suutnud muiget tagasi hoida.

Schleiffstein istus akna lauale ja tõmbas mu enda kõrwale.

Siis wõttis ta tähestiku ja hakkas sõna kokku seadima.

Ma tegin, nagu püüaksin teda takistada. Plika waatas paluvalt mu peale, laskis siis pea kurwalt käe najale ja jäi uulitsale waatama.

Ma wõtsin tähestiku Schleiffsteini käest ja hakkasin ise sõnu kokku seadima.

„Kuidas elate?“

„Wäga kurwalt.“

„Mispärast kurwalt?“

„Sellepärast, et te rõõmsalt elate.“

„Mina?... Misjugune ekslik arwamine! Millest te seda järeldate?“

„Kui te rõõmsalt ei oleks elanud, oleks teil igaw olnud, ja kui teil igaw oleks olnud, oleksite wahel ka minu peale pilgu wisanud.“

„Ma arwan, et mu pilgud teist nii wäga ihatud ei olegi.“

„Te olete kuri inimene ja püüate teistele ainult walu sünnitada!“

„Teie olete weel kurjem — te püüate kogu elu wõtta!“

„Jah, see on tõsi. Kui te praegu siin oleksite olnud, suudleksin ma teid surnuks!..“

Ta hakkas naerma ja puistas tähed kokku. Schleiffstein patutas mulle öla pihta.

„Kas sa nägid nüüd, sina wana eeslinahk, mis sulle öeldi?... Surnuks lubati sind suudelda, ja see kuluks sulle tõesti ära, sest siis sa teaksid, et naisterahwast ka hindama peab!“

Mu meeleolu muutus iga minutiga lõbusamaks.

Kõik kadedus, wiha ja sapised mõtted kadusid.

Ma istusin akna alla, imesin oma silmadega plika usijilmadest magusat hinge wärisema panevat kihwti ja jutustasin Schleiffsteinit, kuidas ükskord rendez-vous peale minnes tuul mu kübara peast ära wiis just kallikese aeda, kuidas ma üle plangi kübara järele ronisin, kuidas mind seal kinni tabati ja lõpuks kui õunawarast kolmeks kuuks türmi taheti pista.

Schleiffstein seletas, et Pariisis juhtunud ka sarnane lugu. Keegi monsieur, kes ühtegi santsiimi maailmas omaks ei wõinud tunnistada, tahtnud oma elu ülespoomisega lõpetada. Olnud just jõululaupäew. Et enesetapja wanade traditsioonide aus-

taja olnud, tahtnud ta end tingimata kuuse otja ules riputada. Eäinudki kellegi rikka rahamehe parki, oisunud paraja kuuse wälja ja hakkanud end teise ilma saatma, kui oks katki murdunud ja ta kuuse juurikate peale kukkunud. Mees wõetud kinni ja antud talle süüks, et ta wõõrast pargist jõulukuuski tahtnud warastada, siis need ära müüa ja wiina osta.

Enne kui me töid lõpule jõudime wiia, kutsuti adjutant sõjawäljale. Ta arwas küll, et warsti tagasi tuleb ja me siis jälle töö tema juures jatkata wõime, kuid tagasi ta ei tulnud.

Elu laagris läks jälle wana wiisi.

Päewad olid pikad ja igawad ja painaw igatus rõhus raskelt rinda, riisudes rahu ja luues mõtetesse kurbi ettekujutusi. Üheski asjas ei leidnud ma weeflust, kõik oli banaalne, igaw ja läila.

Ohtul istusin ma pargaaärel, waatasin üksikfilmi udust weepinda, kus sadama laternate tuled, nagu kitsad werised ussid kirklikult wäänlesid, ja unistajin wõimatutele asjadele.

Ma amman wanapaganale kolm tilka werd ja selle eest loob ta mu ümber niisuguse nägemata jala pakjuse korra, mis ühtegi asja läbi ei lasse. Wiska kiwiga — kiwi kukub jala kaugusel kehast maha, lasse kuuliga — kuul niisama. Siis lähen ma laagrist wälja. Tunnimees ei taha mind läbi lasta, kuid ma ütlen talle puhtas hispaania keeles, sest siis mõistan ma ka hispaania keelt: — „Ma olen Jeruusalema waba kodanik ja sa ära tule minuga poliitika üle polemiseerima!“ Ta tahab mind kraest kinni wõtta, kuid ei saa mulle lähedale. Umberringi wahiwad wenelased suud lahti ja ei saa asjast põrmugi aru. Siis paneb tunnimees piissi palge ja lasseb — kuul pörkab tagasi prowiandi aida seina sisse ja ma naeran ning lähen piipu tõmmates edasi.

Tinnas walin ma endale peene moe ülikonna wälja, lähen Busenitzi kontorisse ja küsin, kas ma wõiks saada kaks liitrit briketti.

„Te tahtsite wist ütelda — kaks tšentneri?“

„Ei. Ma tahtsin ütelda, — kaks liitrit ja ma palun teid mitte mulle märkusi teha! Homme wõite oma ametisse mitte enam tulla!“

Kui ta wastu rääkima hakkab, wõtan ma ta kraest kinni ja wiskan trepist alla. Kogu kontor tahab mu kallale tormata, kuid ei saa mulle lähedale. Mustafilmaline plika aga waatab ja imestab — mis mees see küll on!

Siis lähen ma uulitsale, jään uulitsarandtee roobaste peale seisma ja hakkan taskust paberossi otsima. Uulitsa raudteerong tuleb täie kiiruga. Rong juht kõlistab ja wilistab — ma ei tee wäljagi. Plika teeb akna lahti ja karjub kohkunult:

„Hoidke ennaft, Jumala pärast, kõrwale — te saate surma!..“

Ma naeran. Jalg maad minust eemale jääb raudteerong seisma. Seal tuleb äkki nurga tagant mõirgades suur isalõwi wälja. Inimesed jooksewad hirmunult ja appi karjudes laiali. Ma lähen lõwile

wastu, wõtan ta jalust kinni ja löön wastu lasternaposti tühjaks. Mul on ka veel see omadus, et ma õhus käia wõin, niisama kui kindlal maal. Ma küsin linnawahi käest, mis kell on. Ta ütleb — pool kaks. Ma wilistan ja hakkän otsekohe üles poole sammuma. Inimesed jääwad uulitsa peale seisma ja waatawad mulle järele. Ma ütlen, et ei ole midagi tarwis karta, sest ma olen Wene sõjawang. Kui ma Katoliku kiriku tornitipust poolteist silda kõrgemale olen jõudnud, panen ma käe kõrwa ääre ja hüppan otsekohe Rosenbergi kontori raamatupidaja peale. Kaks tolli ta peast kõrgemal jään ma seisma.

Siis lasen endale Wene husaari mundri teha, käsen Walter ja Co. kaubamaja waateaknalt kõik wäljapandud asjad ära korjata ja hakkän seal Wene tantju tantsuma. Ma tantsin ühesuguse kiirufega, söömata, joomata ja wahetpidamata kaks kuud. Ööd ja päewad seisawad inimesed waateakna all ja wangukawad imestades päid. Seal on palju ilusaid naisterahwaid ja igauks, kes korra mu peale on waadanud, hakkab mind hullumeelselt armastama ja tahab minu omaks saada. Ma wõtan ainult mustawerelise plika Busenitzi kontorist.

Päewad wenisid ühetaoliselt, nagu sügisesed hääbuwad udupilwed. Läksid mööda nädalad, kuud. Unistused mustasilmalisest plikast jäid harwemaks ja kaotasiid oma terawa luulelikkuse.

Siis tuli ühel päewal Schleifstein kajutisse ja sõnas, kawalalt muigates ja mind öla pihta paljutades:

„Tahad uudist kuulda?“

„Soldatite Teatajast“ wõi? On sakslased New-Horgi ära wõtnud, wõi hakkatakse meid homme kodu transporteerima?“

„Jäta niisugune proosa!... See, mis ma sulle ütelda tahan, ei ole mitte „Soldatite Teatajast“, waid on puhas tõde ja saab sind loodetawasti huiwitama — kui mitte rohkem!...“

„No lasse siis kuulda!“

„Ta wõttis mul nõõbist kinni.“

„Tead, see plika Busenitzi juurest...“

„Mõh?“

„... tuleb homme laagripostkontorisse ametisse!“

„Mul hakkas rinnas kiiresti tujuksuma.“

„Kes seda ütles?... Sa teed nalja!“

„See on kindel fakt! Mulle ütles preili Knorr, tead, see rinnakas plika, kes kirjajaoskonnas on... räägib mõne sõna Wene keelt kah...“

„Sa wafetad, sõber!“

„Oh, ja uskumata Toomas küll!... Sakslased tõmmatakse kõik jälle sisse ja nende asemele tulewad plikad... Ta on juba ammu tahtnud laagrisse ametisse tulla, kuid seni ei olnud waba kohta... Täna käinud ta komandantuuris ja postiteitanant on ta wastu wõtnud.“

Sel ööl ei saanud ma magada.

Ma olin, nagu haige ja wärisefin kogu kehast, nagu oleks mul lõpmata külm.

Teisel hommikul tuli ta ühes teiste plikadega laagrisse.

Ma istusin parga katusel ja lugefin wana ajalehte, selle peale waatamata, et ilm külm ja udune oli.

Ta mind ei silmanud.

Päewa läbi ei olnud mul kujagil rahu, kuid ma olin rõõmus, nagu oleks mulle mõni suur õnn osaks saanud.

Nad töötasid kella neljani.

Kogu see aeg jalutasin ma postkontori akendeist mööda. Iga kord, kui ta mind silmas, muigas ta. Ainult mõneks silmapilguks suutsin enast sundida postkontori lähedusest lahkuma. See oli siis, kui mul suitsu himu wäljakannatamataks läks. Siis läksin kajutisse ja keerasin endale „wilka“ walmis. Wäljas häbenefin ma seda iegemast, sest seda wõis mõni plika kogemata näha, ja see oleks mu renomeed wõinud wähenendada.

Et teistele näidata, et ma mitte ilma asjata postkontori ümber ei tilgu, pidasin ma mõne sõbra, wõimalikult postkontori akna waatepiiris, kinni ja hakkasin sellega igasuguste juhmitte ainete üle kõnelema, ehk jäin kontori akna all kaswawaid poolkülmawõetud kapsaid uuriwalt silmitsema. Üleüldse püüdsin wõõrastele elementidele selgeks teha igasuguste abinõudega, et mind mitte plikad postkontori ümber uitama ei ahwatle, waid mul hoopis tähtsamad põhjused selleks on.

Mu elu wõttis jälle teise pöörde.

(Järgneb.)

Wiiskümmend marka waewatasu.

„Wiiskümmend marka waewatasu sellele, kes teada annab isiku nime, kes tappis minu koera. Tahan kurjategijat wastutusele wõtta. Juhan Piparlirts, majaomanik.“

Juhan Piparlirts oli kuritöö üle väga pahane ja töötas kätte maksta. Ta ootas terwelt kolm päewa ja, wiimaks, neljandal päewal tuli keegi herra.

„Ma tuln teie poolt wäljakuulutatud wiiskümmend marga pärast.“

„Teate teie, kes tappis minu koera ära?“

„Tean.“

„Kuidas tema nimi on?“

„Esmalt lubage tasu siia.“

„Ei, enne nimetage nimi.“

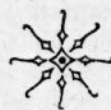
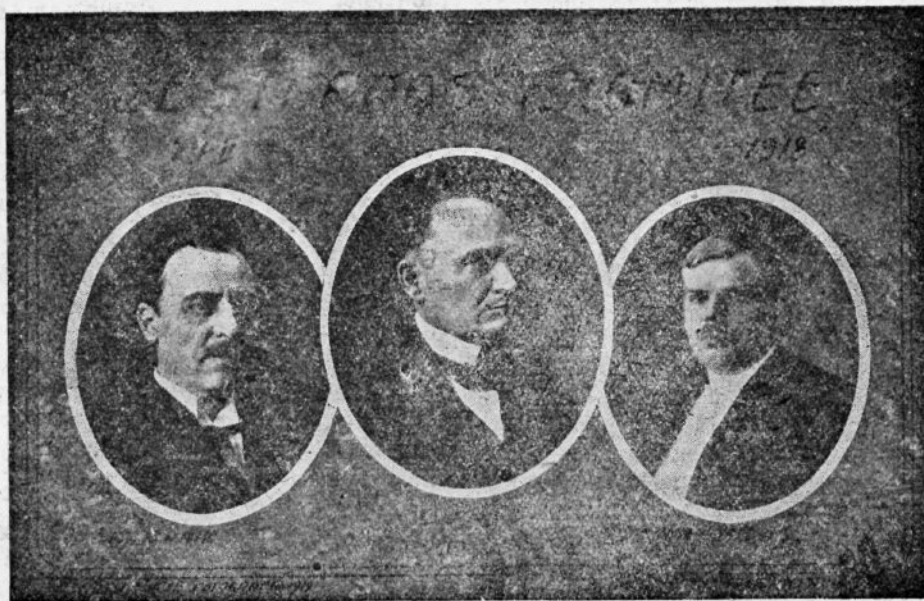
„Niisugusel juhtumisel — jumalaga!“

„Oodake... Teie annate mulle ausõna, et nimetate kurjategija nime.“

„Minu ausõna, et kohe nimetan ta nime.“

„hea küll. Siin on teil wiiskümmend marka waewatasu. Nüüd — kes tappis minu koera ära?“

„Mina!“

Eesti päästekomitee 24. märtsil 1918. a.

„Aga see on ju häbematus! Selle eest veel waewatasul!”

„Wabandage, aga raha läheb mulle waja. Minu adwokaat nõuab asjaajamise eest käsiraha. Ja seda teen ma kõik teie pärast.”

„Minu pärast?”

„No jah. Mina nõuan teilt ainult kahjutasu. Teie koer kiskus minu poja riided katki ja hammustas teda walusasti. Arst räägib, et laps kõige vähem kaks nädalat woodis peab lamama. Arstimine läheb kõige vähem oma paarjada marka maksma. Laps ei ole mul ju mitte selleks, et teie koer teda pureks. Ja siis ettenägemata kulufid on waja arwata teine paarjada marka. Ma kaebasin teid juba kohtusse.”

„Arge hull olge!” hüüdis Juhan Piparlirts. „Siin on teile veel sada marka ja asi nudi!”

„Oh, ei! Wiiskümmend marka on ainult selle eest, et ma nime nimetasin.”

„Noh, mul pole aega teiega jännata. Siin teile veel wiiskümmend marka ja nüüd jätke mind rahule.”

„Tänan. Ma jätan teid rahule... Wististi ei jää ma kohtusse hiljaks. Mind kutsuti sinna kella üheteistkümneks.”

„Mispärast?”

„Teie koera pärast.”

„Ku-u-i-das?”

„No jah, ma andsin üles, et teie koer ilma suukorwita oli. See ei lähe teil ka odawasti läbi — koera ilma suukorwita uulitsale lasta!”

„Aga ometi,” karjus Piparlirts, — „teie ütlesite ju, et mind rahule jätate!”

„Mina jätan ka teid rahule, aga ega ma wõi

ju ometi teid kohtu ali wabastada! Need paarjada marka oli ainult kahjutasu, trahw jääb seaduse järele ikka omamoodi... Hea oli, et teie lehes kuulutastite, muidu ei oleks teadnudki, kelle koer...”

„Kuradile kasige!” karjus Piparlirts ja wis- kas wõõra uksest wälja.

—ks.

Kuidas Siirupi-Siim Turgimaale latus.

(Meie eri-kirjasaatjalt.*)

Konstantinoopolis, 14. juulil 1918.
„Meie Matsi” toimetusele

Tallinnas.

Armas Mats!

Kui ja neid ridu loed ja kuuled, mis minuga wiimajel ajal juhtunud, siis ütled ja küll: „Siirupi-Siim ja waletad!” Aga ma wannun sulle Muhamedi häbeme juures, et kõik nõnda täpisealt sündis, nagu sulle kirjutan. Nüüd kuule, mispärast ma

*) Keegi sõjawang, kes neil päewil Türgimaalt Tallinna oli jõudnud, tõi meile eila selle kirja toimetusesse. Kiri on küll liig kaua teel wiibinud, aga awaldame ta siiski selle lootusega, et selle siju ehk „Siirupi-Siimu” endistele sõpradele ja ka tema abikaasale, kui wiitane veel Tallinnas peaks wiibima, oma jagu huwitust suudab pakkuda.

„Meie Matsi” toimetusele.

Ajutise walitsuse esimene koosseis.

nii äkitselt ja sinuga jumalaga jätmata Tallinnast lahkusin.

Peale sakslaste „suurepäralise“ okkupatsiooni, kus minu suu kinni suluti ja mille läbi ka mina oma kirjasaatja-koha minu juures kaotasin, sattusin ma oma küljeluuaga sagedasti tülli. Meäranis kuri oli ta siis, kui ma enesele wõid leiwa peale määrisin; ta karjus alati: leiwatükk olla liiga õhuke ja wõi kord liiga paks. Ühel õnnetul päewal, kui wanamoor turule oli läinud, mõtlesin ma: nüüd wõid sa õige korra wõileiba süüa, nagu sulle maitsseb! Kuidas mõeldud, nõnda ka tehtud. Ma lõikasin enesele ühe õige õhukese leiwakillu ja määrisin sellele tollipaksuselt wõid peale. Korraga ästus wanamoor sisse — noh! ma tunnen, süda ahwardas mul ehmatuse pärast lõhki minna.

„Oh, sina raibe!“ karjus ta nagu metsaline, ja enne kui ma weel kolmeni jõudsin lugeda, haaras ta noa pihku ja kraapis sellega mu leiwatüki wõist puhtaks.

Noh, kas tead, ma olen ju kannatlik ja hea südamega inimene, aga mis liig, on liig! Ma tõmbasin palitu selga ja läksin ilma sõna lausumata suuremasse Wiru uulitsal olewasse kohwimajas, kus ma enesele klaasi kohwi, tüki leiba ja wite rubla eest wõid tellisin. Noh! seda oleksin ma nüüd tahtnud näha, kellel weel julgust oleks olnud mu leiwatükki wõist puhtaks kraapida!

Ma ei tea, misugune minu waenlastest oli mind seal tähele pannud, aga kui ma koju tuln, teadis juba minu tulehark, et ma kohwimajas olin käinud, ja tegi nüüd niisugust põrgulärmi, et ma

oma wiimased rahakopikad, millest wanamoorigil aimu ei olnud, tasku pistsin ja kodust plehku panin.

Keegi Saksa soldat, kellega ma juba enamalt rummiostmise läbi tutwust olin sobitanud, muretses mulle wiiekümne rubla eest walepassi kellegi Austria soldati nime peale, ühes reisilubaga, ja juba järgmisel hommikul kihutasin ma, Kõlulinna uulitsatolmu jalgadest raputades, Eestimaast wälja. Saksaamaal ei julenud ma peatama jääda, waid sõitsin kohe otseteed Budapesti — Ungria pealinna. Noh, mõtlesin ma, siia ei oska mu wanamoor mulle ometi järele tulla. Aga waewalt sain linnas pisut ringi waadata, kui mulle keegi tutaw ja sinasõber, kellega ma enamalt õige sagedasti Jaani kiriku kõrtsis üheskoos tipsutanud, ja kes esimesel sõja-aastal Austraia ungarlaste kätte wangi oli langenud, uulitsal wastu tuli.

„Mis!? Keda ma näen — sina, Siirupi-Siim? Kuidas sa siia sattusid?“ hüüdis ta imestades.

Ma rääkisin talle kõik südame pealt ära, mis minuga juhtunud, ja pärisin talt, kas ma nüüd julge wõin olla, et mu wanamoor mind siin kinni ei püüa.

„Hm —?“ muigas mu sõber. „Ma ei tea. Naised on kawaasad ja leiawad abinõu, mis ka wana sarwiku põrgust wälja wõib tuua.“

Mu süda hakkas puperdama ja mu hambad hakkasid juus lõgisma! Et ma ka oma sõpra, kes suur wiinanina on, kartma hakkasin, et ta mu ehk ühel ilusal päewal, kui ma talle küllalt wa kibedat osta ei jõua, kinni lajeb wõtta, siis sõitsin weel selfamal päewal edasi ja jõudsin wi-

maks Belgradi, kus Türgimaa peale hakkab. Ma mõtlesin, kui mu wanamoor mulle ka siin järele tuleb, siis lasen ma ta, nagu Türgimaal harilikult wanade naisiega tehakse, kotii pista ja merde heita. Siis olen taist igawesti lahti. Belgradis tuli mulle esimesena üks politseiametnik wastu ja nõudis „ausweis“. Ma surusin talle kümne margalise paberaraha pihku ja ta oli kohe sellega nõus, et mu paberid kõik korras on.

„Sa oled wistiisti sõjawäejooksik?“ tähendas ta naeratades.

„Ja,“ wastasin ma, „jooksik olen ma küll, aga mitte sõjawäe, waid abielujooksik.“

Et mulle ka sõjast ärarüüstatud Belgrad ei meeldinud, siis lasin enesele teed Konstantinopoli näidata ja rändasin edasi. Kümme wersta Belgradist juhtusin ma kaks rändaja näitlejaga kokku. Mõlemad olid sakslased. Et ma juba Tallinnas elades näitlejatega ikka suur sõber olin, ehk nad mind küll väga sagedasti tütsasid ja joogiarwed kõrtsides harilikult ikka minu maksta jätsid, siis sain ma ka nende meestega kohe hakkama. Ka nemad tahtsid, nagu nad mulle wennalikult kinnitasid, Konstantinopoli minna. Wiis päewa rändasin nendega ühes. Wiitendama päewal oli hirmus kuum ilm, ja et ma pisut supelda tahtsin, siis palusin näitlejaid, et nad nii kaua, kui ma wees olen, mu riiete järele walwaks.

Ja kui ma ennast nüüd umbes weerandtunni wärske weega olin karastanud ja kaldale ujusin, panin ehmatades tähele, et seltsimehed, näitlejad ühes minu riitega kadunud olid. Ja nüüd seisin ma seal ihualasti keset Türgimaa, ei lähedal ühiki tuttawat, kes mu wastu halastust tunneks!

„Mõh, see ei olnud enam nali, ja ma lasin suust kõige mustemad kuradid lendu.“

„Siim — Siim, sina rumal hädawares, nüüd oled sa wast paradisi sattunud ja wõid pisut Aadamat mänaida!“

Peale selle andsin ma enesele paar tulist kõrwakiilu selle rumaluse eest ja peitsin enese metsa äärde põõsastikku, kus ma oma kurwa saatuse pärast haledaid pisaraid walsin.

Õhtu jõudis ja hakkas juba pimedaks minema.

Seal märkasin ma äkitselt, et keegi türklane metsale läheneb ja suure hoolega puid silmitseb. Wiimaks jäi ta ühe madalate oksadega puu juure seisma, wõttis turbani peast, ja hakkas ennast üles pooma — aga üsna pikkamisi.

„Mõh, nagu sa tead, ma olen pisut uudishimulik. Ma tulin oma peiduurkast välja ja küüsin türklastelt (sellest ajast, kui Zurich ja türklane hädsehihalil Tallinnas Truzzi tsirkuses wõitlesid, ja ma nende üle „Meie Matsis“ arwustusi kirjutasin, on mulle weel mõni sõna Türgi keelt meele jäänud): „Kuulge, wabandage, seltsimees, mispärast teie ennast üles puua tahate?“

Kui mind türklane nägi, ehmatas ta hirmsasti ja hüüdis: „Allah kukurigi!“ mis umbes niisama palju tähendab, kui meie keeles, kurat.

Siis küsis ta minult wärsedes, kas ma mitte kurat ei ole? —

„Ei,“ wastasin ma, „ma olen Siirupi-Siim — Tallinnaft.“

„Monoh,“ tähendas ta imestades, „kas siis kõik tallinnalased sedawiisi riides käiwad?“

„Mõnikord küll,“ wastasin ma, „aga mitte alati.“

Siis palusin ma teda, et kui ta tõesti surra tahab, siis wõiks ta ennast alasti oksa riputada — ja oma riided mulle anda.

Nüüd iustustas ta, et ta Prundi pascha*) juures majawalitseja olewat, ja et eila õhtu olla pascha kõige armsam hoowikoer ära kärwanud, kui pascha seda kuulda saaks, siis laseks ta tema wardasse ajada, ja see sünniaks siis rohkem piina, kui poomine.

„Mõh,“ ütlesin ma, „seal wõin ma kind data; anna mulle ainult paar pükka ehk vähemalt üks taskurätik ja lasse mind koerakongi roomata; seal tahan ma nii waljusti haukuda, et pascha mõilema peab, nagu oleks seal kümme koera haukumas.“

„Ja na,“ sõnas türklane, „parem lasse ennast siis juba koeranahasse õmmelda, ainult nii kaua, kuni ma teise koera muretjen, ja siis jookse ka wahelt haukudes maja ümber, siis ei saa pettusest keegi aru. Ma toon sulle iga päew hea söögi ja ka tubli „parwepoisi“, sest ristikoerad armastawad heameelega puskari, seda ma tean juba.“

„Mõh,“ ütlesin ma, „parem juba koeranahas olla, kui alasti ja naljas ümber hulkuda.“ Ja ma läksin temaga ühes.

Kui ta mu nüüd koeranahasse oli õmmelnud, wiis ta mu koerakongi, andis mulle jalahoobi ribide wahesele, nii et ma nagu kuul jisse lendasin, ja ütles:

„So, sa raibe, ma tahan sind õpetada, mis arajooksmine tähendab!“

„Monoh,“ protesteerisin ma wastu, „kas teie siis ühe Tallinna kodanikuga sugugi wiisakamalt ümber käia ei mõista?“

„Hihihih!“ hirmitas ta, „see sündis ainult sellepärast, et meie pettus loomulikum oleks. Edaspidi tahan sind ainult kallistada.“

Kui õhtu tuli, jooksin ma ümber maja ja haukusin mis hirmus.

Nõnda olin ma siis neli kuud Prundi pascha juures hoowikoeraks. Et mind väga hästi toideti, seda ei wõi ma salata. Mõnikord sain ma aga ka majawalitseja käest tublisti piitsutada — ei pettus loomulikum oleks.

Nüüd hakkasin ma aga oma koeraelust juba tüdinema ja lasin wahelt õhtutel koerakongi ees kükitades lõbusa laulu lahti. Ma pörutasin täie kõriga: „Läksin aga, läksin aga läbi külatänawa“ ja weel teisi sellesarnaseid külatänawa-lugusid.

„Aga, kas tead, armas sõber, türklastel ei

*) Elas ka ennemalt, nagu sa ehk mäletad, Tallinnas ja oli ifegi põllumeeste seltsi presidendiaks, kus ta oma wiljaseenne muretsemisega kuuljaks sai.

ole mingisugust arusaamist kunstist, sest ühel õhtul ilmus Prundi pascha akna juure ja pajatas: „Ma tahaksin õige teada, mis sel koeranäru wiga on, et ta iga õhtu nii haledasti hulub. Ma kutsun õige hõnne keerapüüdjad ja lasen ta kõrwale toimetada.“

Kui ma seda kuulsin, pistsin jooksma, jooksin nii ruttu kui suutsin ja õpeteed Konstantinoopoli poole.

Päewal peitsin enese kuhugi kõrwale, aga õösel lasin kahel jalal jooksu, ja niisugusel korral ajasin nii mõnelegi türklasele, kes mulle kuuwalgel wastu juhtus tulema, surmahirnu peale.

Kui ma nüüd Konstantinoopoli jõudsin, hakkasin jälle, et linnas mitte paanikat sünnitada, nelja jala peal jooksma.

Nüüd oli aga koerapüüdjad, mis naha külge riputama oli jäänud, suurest kuumusest kokku kiuwanud ja nägi wälja, nagu oleks mul saba jalgade wahel iõmmatud. Kõrwu ei saanud ma ka püsti hoida, need rippusid alla, ja seal uskus keegi rumal türklane, ma olewat hull ja hakkas karjuma: „Marutõbine koer! Marutõbine koer!“

Mulle ei tulnud mõttessegi, et ta sellega mind arwab, sest müidu oleksin teda kõige tüsedamate sõnadega kostitanud; ma uskusin palju rohkem, et tõesti üks hull koer kusagilt lahti on pääsenud, tõusin kahe jala peale püsti ja jooksin kõige rihedama rahwasalgaga hulka.

Oh ja taewas, mis nüüd sündis, seda ei suuda ja enesele küll ette kujutada! Türklased panid kõik plagama, nagu oleks neid parw erilasi taga ajanud, ja mina neile ikka järele, kuni ma wiimaks märkas, et nad minu eest põgenesid, ja et nad mind ka ühtlasi selja tagani kiwidega loopisid. Siis jooksin ühest põikuulitsast sisse ja pääsesin sel kombel nende käest. Kui ma nõnda edasi jooksin ja ringi wahtisin, puutus mulle äkitselt suur saabas ja kingsepasilt silma. Ma silmitsesin seda lähemalt ja lugesin: Jaan Naaskel, kingseppmeister, tuhwõlgetija ja pastlapaikaja. — Nonoh, mõtlesin ma, nüüd olen ma oma asjaga mättas! See on wahest seesama Naaskel, kes mõne aasta eest Tallinnas Kassijabas elas ja äkitselt nagu maa alla ära kadus. Ma lähenesin parajasti lahriolewale aknale ja piilusin tупpa. Jah, tõsi, seal ta istuski ja tema taga terve haarem ja tegi saapaid. — Niipea, kui ta mind tähele pani, noogutas ta minu poole sõbralikult peaga ja pakkus mulle üht worstiofja. Nüüd ei teadnud ma, oli ta mu ära tunnud või mitte? Ma läksin talle pisut ligemale ja ütlesin: „Tere, Naaskel!“

Ta pidi ehmatuse pärast toolilt peaaegu põrandale langema.

„Nonoh,“ pajatasin ma edasi, „ära karda midagi, ma olen ju Siirupi-Siim Tallinnast.“

„Mis!?“ ütles ta imestades. „Sina oled Siirupi-Siim? ja waata — ma pidasin sind koeraks!“

„Ei,“ wastasin ma, „ainult nälg ja minu ihualasti olek sundis mu koerakoonlaseks hakkama. Nüüd ole aga nõnda hea ja lõika mu kõhst pisut lõhki, et ma naha wõin ajada.“

Nüüd lõikas ta mu kõhu ettewaatlikult lõhki, ja ma hakkasin juba pikkamisi wälja pugema. Nüüd pani ta aga tähele, et terve haarem meid uudishimulikult silmitses.

„Noh, oodake, teie kodujänesed!“ hüüdis ta wahel, wõttis oma põlwerihma ja pekis naised kõik ükskaawal läbi, nii et ma nüüd rahulikult naha wõisin ajada.

Siis jutustas ta mulle, et ta türklaseks olewat saanud ja loodab, et teda lähemal ajal sultani hoowikingsepaks ülendatakse.

„Waata,“ ütles ta, „minu äri õitseb õige hästi — ja panid ehk wahest tähele, et ma sulle eesti worstitükki pakkusin, sest et ma sind tõsiselt koeraks pidasin. Ma meelitan sel kombel koeri oma töötuppa ja lõon nad siis surnuks. Nende mahaniilitud nahkadest teen ma türklasele saapaid, aga niilitud koerad lasen ära praadida ja toidan nendega oma naisi, kes mulle selle eest saapaid peawad tegema.“

„Ja, sa oled pagana nupukas mees,“ hüüdsin ma talle öla pihta patjutades, „ja tegid wäga mõistlikult, et sa siia elama asusid! Aga nüüd ütles mulle ka, mis sugune põhjus sind kodumaalt lahkuma sundis?“

„Eks ikka naine,“ wastas Naaskel, „ta õelus jäi mu wastu wiimaks nii kurjaks, et enam ühte tundigi rahu ei saanud. Wiimaks ei aidanud muu abinõu, kui pistsin hõlmad wõõr wahel ja rändasin, naist Kassijabas jättes, siia.“

Nüüd awaldas, ma Naaskelile, et ka mina naise juurest ära olin põgenenud.

„Wäga mõistlik, wäga mõistlik!“ sõnas Naaskel. „Sa oleksid seda pidanud juba ammuugi tegema! Aga, kas tead, armas Siim,“ ütles ta siis ruttu ja wäga tähtsa näoga, „oleks wäga mõistlik, kui sina ka päriselt siia elama asuksid ja türklaseks hakkaksid.“

„Noh, mine tea,“ wastasin wenitades, „kui seda meie superintendent wõi kirikuwõrjt teada saab, siis wõib ta palju lärmi sünnitada!“

„Ah, mis lähed sulle weel sinu endine kirikuwõrjt korda, kui sa päriselt siia elama asud!“ tähendas Naaskel. „Waata, kui sa türklaseks hakkad, siis saad sa sultanilt ühe määja ja raha, et sa enesele haarem wõid osta.“

„Pagana pihta!“ hüüdsin ma waimustatult, sest et asi mind juba huwitama hakkas. „Ega see sugugi halb nõu ei ole. Aga ma ei tea, kuidas sellega peale hakata?“

„Midagi ei ole lihtsam, kui see!“ ütles Naaskel. „Waata, sa ostad enesele ühe poolkuu, ühe pika piibu, ühe turbani ja paari kintspüksi, siis lased oma pea passjaks pügada ja jääb ainult pealaele ühe juuksetuti kaswama, ja türklane on walmis.“

Noh, ma teingi tema nõu järele ja hakkasingi türklaseks. Nüüd ei karda ma enam oma endist naist, sest kui tal tõesti julgust oleks siia tulla, siis lasen ma ta kõhe kotti pista ja esimese küüdiga Bosporuse woogudesse heita.

Nii siis, ma lasin enese türklaseks ristida.

Sultan kinkis mulle peale selle väikese maja aiaga, kuhu ma pärast oma kulul väikese kioski lasin ehitada, andis mulle kotitäie raha ja ütles: „So, Siimustaffa“ (nõnda on minu praegune Türgi nimi), „nüüd osta endale naist.“

Nüüd läksin ma kohe orjaturule: — noh, jeda peaksid ja korra oma filmaga nägema! Seal müüakse naist, nagu Tallinna turul suitsukalu — terwed wankritäied — walgeid, pruune ja muste — wõta, mis suguseid ise soovid; wäljawalik on määratu suur.

Ma tegin turul mõne ringi ja ostsin enesele siis kaks tosinat muste, ühe tosinat pruune ja kuus walget naisorja. Mustadele sain ma veel wiis tükki peale kauba, sest et nad sissepakkimise juures pisut kannatada olid saanud, ja pruunidele kolm, sest kuuel olid suured konnafilmad. Siis ostsin ma veel wiiskümmend kotti ja kirjutasin igale kotile ühe naisorja nime peale, et nad kohe ise kotti wõiksid pugeda, kui ma nendest kord lahti tahjan saada.

Nüüd elan ma nagu Muhamed paradisiis. Mustad peawad kohwi keetma. Pruunid peawad leiba lõikama ja walged peawad wõid leiwale määrima. Peale selle istun ma oma wiiekümne naisega kioskis ja joon terve päewa kohwi ja suitsetan pika warrega piipu, lühidalt: ma olen teie Kullinna täiesti unustanud.

Noh, armas Mats, kui sul Tallinnas enam ei meeldi, ehk sinu wanamoor ju elu seal kibedaks teeb, ehk jälle sealne „militärpolitsei“ sind treltide tahta tahab pista, siis tule aga siia ja hakka türk-laseks. Nii siis, ela hästi, ma pean lõpetama, sest naised teewad praegu mu haaremis koledat lärmi.

Sinu wana sõber

Siirupi-Siim,

nüüdne: Nenas Siirupulla Siimustaffa.

Minu aadress: Konstantinoopol, Muhamedi uulits nr. 9.

Kaks Madist.

Angerpüssi-Madis ja Wingerpüssi-Madis olid naabrid. Angerpüssi-Madis oli ise ihne, Wingerpüssi-Madisel — naine ihne.

Kumbagil Madisel oli üks mesipuu. Angerpüssi-Madise mesipuul oli pere sees, Wingerpüssi-Madise oma oli tühi.

Angerpüssi-Madis, kes väga auahne oli, harutas endamisi plaane, kuidas wallawanema abiliseks saada, Kreepsu-Kusta ajemele, kes wähhjatõppe ära suri. Jsegi unes kobas ta kättega oma rinna peal, just kui silitaks ta seal juba rippumat ametiraha.

Aga kuidas ennaft läbi wiia?

„Mine Libekuru-Kärdu juure, las see waatab kätt ja paneb kaarta,“ õpetas naine.

„Eks ma pea siis ikka minema, wast tema teab juhutada,“ oli Madis nõus.

„Kuid mida talle wiia?“

„Ah, lähen toon õige Wingerpüssi-Madise mesipuu ära ja wiin selle.“

„Aga kui mõni näeb?“

„Kes siis näeb?! Sinna metsanurka ei tule kellegil meele otsima ka minna.“

Ja jäi selleks.

* * *

Kuna Angerpüssi-Madis wallawanema abiliseks saamise plaane haudus, kaalus Wingerpüssi-Madis järele, kuidas naise sünnipäewa wastu wõtta. Ta oli kaks siidirätikut ostnud ja tühja mesipuu sisse peitnud, et naine neid enneaegu üles ei leiaks.

„Mh,“ mõtles ta. „Anna talle korraga kõik rätikud kätte, kukub söimama, et ma pillan, anna aga ainult üks — iriseb, et ma tema wara ära sõõnud ja läbi lõõnud olen ning temast nüüd nii wähe lugu pean, et sünnipäewakski rohkem ei tihka kinkida, kui ainult ühe siidirätiku.“

Seal tuli aga Madisel meele, et see naisele alati head meelt tegi, kui nad laadale wõi kirikugi minnes, tee-äärsetest kuhjadest heinu wankrise wõtsid, wõi Turi-Sassi metsast läbi tulles mõne puunoksi istme all koju wõisid tuua. Ja jeda, kui naisel ükskord müüja unustuse tõttu jutipaar maksmata jäi, jeda ei ole naine veel tänapäewani ära unustanud.

„Pean õige kufagilt midagi sisse tegema,“ arwas Madis. „Siis ei hakka naine pragama, et raha raiskan. Kuid mida?.. ja kust?.. Suurt asja ei wõi tuua — suur karistus, kui üles tuleb, ja väikse asja peale niisugusel tähtsal päewal, nagu sünnipäew jeda on, naine ei hooligi!.. Aga...“

Ja seal pahwas talle midagi pähe.

„Kui ma õige oma naabri, Angerpüssi-Madise mesipuu ära tooksin. Tema kordnikuga wingu peal, ega's tema poolt midagi karta ikka ole.“

Mõeldud — tehtud.

Ja Wingerpüssi-Madis sügas mõnutundega habet.

* * *

Suure eitewaatuslega, mille juures siiski wastu sarapuu okja põsk kriimustatud, tõi Angerpüssi-Madis Wingerpüssi-Madise mesipuu ära. Alles kodus, suurest hirmust wabanedes, märkas ta, et puu eluta on.

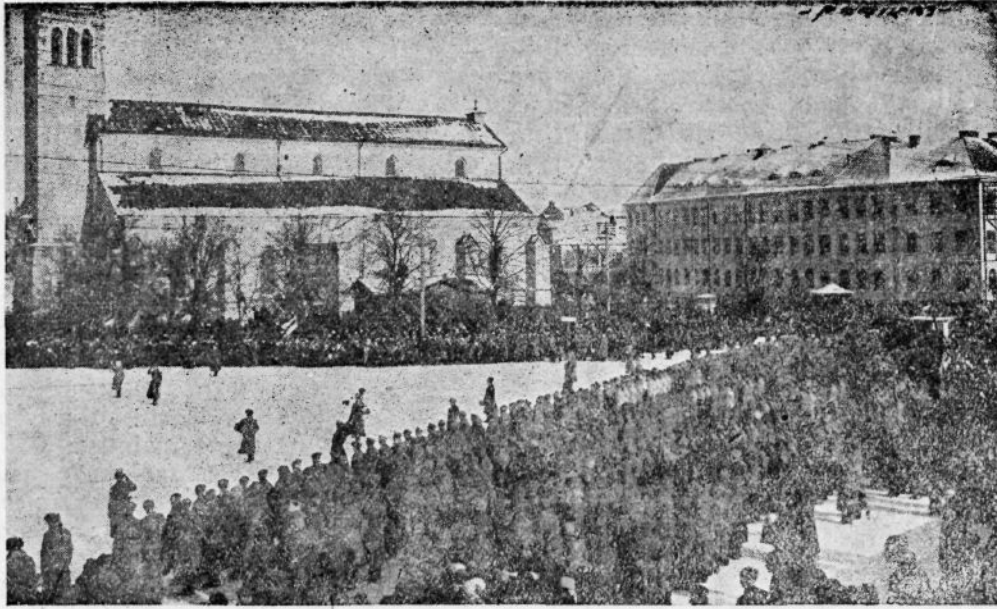
Kuid... puu sees olid siidirätikud.

Madis kohkus.

„Need on tingimata Karupäka poest warastatud!“ arwas ta. „Need wiin kõige puuga ühes Wingerpüssile tagasi, las leiawad, kui hommikul kordnikuga otsima tulewad, las saab Wingerpüssi-wana istuda!..“

Ja Angerpüssi-Madis haaras mesipuu, millel mesilaste ajemel siidirätikud sees olid, selga.

Paraad Peetri platsil, Eesti iseseiswuse pühäl 24. märtsil j. a.

Oma aiaft läbi minnes, nägi ta üht musta kogu oma eel minewat, kah mesipuu õlal.

„Oh, ja pagana Wingerpüüsi-purask!“ kargas Angerpüüsi-Madis. „Wõi lähneb minu mesipuuuga!.. Ruttu maha!..“

Wingerpüüsi-Madis wiskas puu maha ja pani ise jooksu.

Mahawisatud puu kohal oli aga kõik maailm mesilasi täis.

* * *

Hommikul leidsid Wingerpüüsi-Madise naine ja Sauna-Mardi eit oma rehealuse eest oma mesipuu — siidirätikud sees!

Oh seda möllu, mis siis tõusis!

Perenaine ja saunaeit uskusid mõlemad, et need rätikud warastatud on.

„Sina, kuramus, warastad ja ei oska ära ka peita!“ kriiskas naine tuppa tormates ja mehele karwu hakates. „Müüd hakka weel wana-ea sees Siberisse minema! Wõi sellel Sauna-Mardi eidel suu kinni seisab!..“

Küll öiendas Madis, aga mis on mees naise ees!

Oleks parem naisele sünnipäewaks toonekure wõinud tellida!..

Matu Poks.

Hans von Käkki kiri ja luuletused.

Madalest auustetu „Meie Mats“.

Ma kirjute nimelt „madalest“, selleperäst et kõrgest auustet inimesi om wähä, nee eläwe enämb Tallinan toome-mäe pääl ja käiwe toru kübärdega, aga kik nee inimese, kes madalel eläwe ja kõrwege kübärdege käiwe, kik nee auustewe ja loewe „Matši“ ööfe ja päewa, selleperäst ja oled just „madalest“ auustetu „Mats“.

Kui mulle edimest kõrda „Matši“ nr. kätte jattusi ja ma tedä lugeme nakasi, tuli mulle nõnda kange naaru oog pääle, et püksi nõöp eest ära karas. Ma wõti nõöbi maast üles ja luges püält „Sor gentelman“. Sellest saad ja „Mats“ juba aru, et mina üits suurembast soost eesik ole, kui mull joba püksi nõöbi pääl „gentelman“ seisab: mina ole Baltimaa rüütel Hans von Käkki. Meie feltskomman ei kõnelda mitte muud keelt, kui sedä-jama, mis igal inimesel juhun punetes, selleperäst kirjute ma sulle ka Mulgi-keele murden. Kõneldes küll, et Eesti walitsus om seisuse ära kaoten, aga ma pia ikki oma rüütli auust kinni, ja et „noblesse oblige“ — pea ma kah oma kirja töö rahwa kätte wällä andma, sest mina ole suur luuleteje. Mina ole selle kuulsa Eesti luuleteje Saalomon Westibruuli tädipoig, kes Tallnan kapsta aian puu otsan ist ja salme kirjut, nagu kindral Bornhöfhe oma ringkirjaga maarahwale sellest täädä and.

Sedä wiiji, wa „Mats“, ole ma sunnitu oma luuletusi sinu kätte saatma, sest Abja Põllumeeste

Seltsi sigade wällänäitufel sai ma oma laulde eest au-ämma. Ja nüüd ütlet minu sõber, kes ütlet tääduslikku kuukirja „Unenägude Ringwaatus“ Wiljandini wälländma nakkap, et kuule Ants, ära pia oma laule nõnda kaua kodun. Kes nüüdsel aal kaupa kodun warjun peab, om marodör; ta ruwib inna jäle kõrgeje ja wõib julhude, et su laulu sõa-wäe warustemises ära saawe rekwererit, sis oled ja kigest ilma, aga kui sedä ei johytu, sis ei saa alamb rahwas kõrge inna peräst sinu lauldege oma enge lõbuste.

Aga... ma käisi eila parun Münchhauseni mõisan siga kundi man wiimän ja küsisi paruni käest, kas massab „Matšile“ nõnda kallist luule wara, kui minu laulu om, saata. Parun ütlet, et saada pääle, aga raafike, muidu nakkawe inimese puha „Matšil“ lugeme ja tõise lehetegije jääwe nälga. Sis küsse ma, mis parun üleülise „Matšil“ armab. Parun ütlet: see om üits kige kasulikum leht. — Misperäst, küsse ma pool-inesteden? Waata, ütlet parun: joba mitu sada aastat tagäsi ütlet kuulus Rabelais:

„Mieux est de rire que de larmes écrire
Pource que rire est propre de l'homme“.

Austufega

Hans von Käck.

*

Karksi köster ja wana orel.

Handn, Clavier-Sonate nr. 5.

Edition — Peters.

Karksi köster Kantsleunik
Oli rumal, nagu punik.
Kui ta orelit tahyt mängi,
Kädsist, nagu wana fängi;
Sängi, mille põhja warwa
Kuiwast lepä puust ja arwa,
Praksuwe, kui heidad maha,
Et sul irm juusk läbi naha.
Ulga aiga klahwe pääle
Köster enne kolik, kui ääle
Wiimati tei pilli kere:
Mäng see oli alb ja ere.
Waeft, kui kirik oli waga,
Palwet altri-aia taga
Opetaja taja teie,
Orel äkki laulma leie.
Esi-endeft wäike toru
Ulga aiga aie joru,
Kuni tisler-meister Trots
Orelist ta wällä ots.
Kui lei pasli toru tõrtu,
Koogi Ants kisk otša kõrtfu,
Ütlet naesele: waat', Leenu,
Köster om wist ernit sõõnu!
Koolin köster laste pähä
Ilma-tarkust istut wäjä.
Ütlet: „tarkus toob teil kahju,
Wiib te enge põrgu ahju.

Mis om aridufest tulu?
Ülikool wõtt pallu kulu,
Tuding salgap risti usku,
Walitsusele teeb tusku.

Taigne Märt pand poja kooli
Undipersiteedi tooli,

Aga Ants es wõta õpust,
Nagu näete jutu lõpust.

Tema tantsma oli kärmas,
Trahteriten jõi ja lärmas,
Õõse linnan tegi kisa,
Aga õppma oli wisa.

Sest kui tudingal om raha,
Ega ta sis õppi 'i taha.
Aga et ta joob, kui siga,
See om Tartu rahwa wiga.

Joobnu tuding ajab lori,
Rööwit matab muld ja pori,
Pürjel hõiskab: joo ka wahwast,
Seega austat meie rahwast.

Nõnda Ants sis arsti-täädust
Tartun õpp ja õlle äädust
Maitse, kui läits restorangi,
Ära jõi waest poole pangi.

Peräst röömsid filmapiilke
(kui tal õlu suhu tilke)
Tuliwe ka alwa aja:
Kopik otšan, raha waja...

Alla alewisse asus
Ants, sest wõla summa kasus.
Päewe kaupa oli nällän,
Iga õõse longerd wällän.

Wiimaks — õllele tõi ohwri,
Raudteelt warast reisi-kohwri,
Karas kohe rongilt maha,
Arwas saawet ulga raha,

Aga... sada rubla kasu
Sai Ants — kuriteo taju,
Kõrtsi läits ja wiinä napsas,
Säält ta sandarm kinni rapsas.

Peräst ka see isand tulli,
Kelle nõpse pääl om kulli,
Antsule lask anda malka,
Wiimate wiis wangi Walka.

Kolmes aastes mõiste kohus
Antsu kinni kellme õhus.
Oigusi muist wõeti maha,
Taskust tühendedi raha.

Taigne Märt, see juttu ajas,
Terwe külä pääle kajas:
„Arit mees om kawal waras,
Ants iks wangist ärä karas,
„Ega's tühja asja peräst
Ants es murra luku teräst...
Sada rubla! wõta pannist!
Ants sai tuhat sumadannist!“

*

Nõnda köster latši õpet,
Kui ta Piibli tunni lõpet,
Taewa poole saate pilku,
Wett lask filmist äste tilku:

Lükkab ümber.

Parunipreili: Mõtelge ometi, mis sugust ülekohut teeb Eesti valitsus meie isadele ja wendadele. Nemad kaitsewad oma eluga isamaad enam-

liste rööwite eest ja — „tänutäheks“ otustanud walitsus neilt mõisad ära wõtta.

Parun: Rahustage endid, parunipreili! Küll Liibawi walitsus lükkab selle otjuse ümber!

„Armsa laste, olge waga,
Ärge otske rikkust taga;
Kes näeb maa pääl waesust, waewa,
Kergemine pääseb taewa.“

Helme laadal kaupmees Lammas,
Kärstna walla nalla-hammas,
Mulle kõnel seda juttu,
Rabas taskust räti ruttu.

Nagu pasunt, nuusas nõna,
Peräst lause selle sõna:
„Waest lewwät siandsest Iorist,
Nagu oberubla porist.“

H. v. Käkk.

Kaits esiloomu.

Kui lauba õhtu minu Cedi
Waest rutemä wihtman ära käis,
Sis, seni kui ma putru keedi,

Lakk ennast Pikru-körtsin täis.
Ta purjust peräst kakel, prasse,
Lei purus pallu potte, tase,
Ja mulle wõmme selgä and.

Mu jängi nurka maha surus,
Kisk rööwa eest ja tagat purus
Ja irmust wiisi eji wand.

Ta oli targast peräst waga
Ja peris ikki mõistlik mees,
Jst õhtu lämnen sõõri taga
Ja rinnan läike õbest rees.
Kui aga mede naaber Kasmann
Käis Cedi seltsin kõrtsin prafsmann,
See peris ikken kodu läits:
Ta süä wiinä-laasin sulas.
Kuid kainelt Kasmann tihti ulas:
Tal peon järest oli wäits.

H. v. Käkk.

Mwardus.

„Ah, jätke mind oma meelitustega; ma tunnen teie enamliisi kaalduwusi naiste juures!“
„Kui nii, siis ärge unustage, armas preili,

et Pihkwas naiste mobilisatsioon wälja on kuulutatud ning selle tõttu ka mina teid äärmisel juhtumisel mobiliseerida wõin!“

Kaer ja niisu.

On imeasju ilmas weel,
mis näha wõid ja eluteel,
kui aga filmad hoiad lahti
ja waatlemiseks sul on mahiti.
Meil waheldumas nutt ja naer,
sest meie leiwaks on nüüd kaer
ja kaera hulgas selged õled —
on tuli ligidal, siis põled!
Kuid meie heategijad,
kes tubakat meil warjawad
ja suhkru, kohwi kalliks a'awad,
need selget saia tasuks saawad!
Nii teatab äge adwokaat,
töörahw „Sotsidemokraat“,

et juutidele niisu antud,
kuustuhat puuda kätte kantud!
See kõlab nagu muinasjutt,
kuid lastel tuleb filma nutt,
sest kuna juut wõib lasta naeru,
me waesed lapsed söowad — kaeru.
Just nagu kiiguks neil siin kiik
ja oleks nendel wabariik,
juut naeratades saia närib,
kuid Eesti haige — kaera pärib.
Lood nii on ikka eluteel:
kel palju on, see saagu weel,
kõik teised nähku nutuwihma
ja pingutagu püksirihma!

3. III. 19.

Karu Kaer.

Järgmine „Meie Matsi“ nummer ilmub laupäewal, 22. märtsil j. a.